

Ansökningar (23 st) - Hälsofrämjande skola

1. Ellådcyklar

Syfte med aktiviteten

Hälsofrämjande insats, både barn och personal vistas ute tillsammans och kan besöka nya platser som utan dessa cyklar ligger för långt bort. Personalen får också motion vid användandet. Vi möjliggör en annan typ av undervisning för barnen i form av nya upplevelser och erfarenheter.

Målsättning för aktiviteten

Att barns och personals frisktal ökar.

Utveckla erbjudande av ute/natur upplevelser till barnen

Möjliggöra nya erfarenheter och upplevelser för barnen.

Introducera ett klimatsmart sätt att transportera sig med.

Nuläge i verksamheten som aktiviteten ämnar knyta an till

I pandemitid ska vi vistas ute så mycket som möjligt och erbjuda undervisning där. Cyklarna möjliggör att vi kan erbjuda en annan variation i denna undervisning.

Vidare kommer denna investering också att möjliggöra att även förskolans yngsta barn kan få möjlighet att erfa nya spännande platser och upplevelser utanför förskolan.

Cyklarna kan också möjliggöra att pedagogerna kan lyfta och utmana barnen i aktuella frågor och funderingar som barnen uttrycker i aktuella teman man arbetar med. Då särskilt om detta kräver att man besöker platser utanför förskola.

Koppling till eventuella kommunala mål

Piteå ska vara en attraktiv ort för näringsliv och företagande
Förmåga
Helhet
<i>-Undervisning och utbildning</i> <i>-Systematiskt kvalitetsarbete</i> Förskolan ska hålla en hög kvalitet i undervisningen och utbildningen för att skapa goda förutsättningar för ett livslångt lärande och att barnet kan delta aktivt i samhället.

Vårt uppdrag säger att barnen ska delta aktivt i samhället. Cyklarna anser vi möjliggör att vi mer tydligt och aktivt kan delta i samhället samt att barnen kan bli mera synliga i samhället.

Piteå präglas av en samhällsgemenskap med mångfald som grund
Låga
Likvärdig utbildning
<p>-Värdegrund -Mångfald -Samarbete</p> <p>Förskolan har ansvar att driva och arbeta med framtidsfrågor som bygger på vetenskap och beprövad erfarenhet i syfte att skapa en förskola där hållbar utveckling, mångfald och barnens bästa är i centrum.</p>

Vissa barn besöker inte skog, sopstationer, parker, bibliotek och andra allmänna platser med sina vårdnadshavare. Vi anser att denna investering möjliggör att barn kan få besöka och erfara en större mångfald av sitt närsamhälle. En stor vinst är också att vi gör detta på ett miljövänligt och hållbart sätt.

Öka frisktalet	Öka frisktalet från 6,1% till 4,5%
----------------	------------------------------------

Vi anser att inköp av ellådcyklarna verkligen möjliggör att öka frisktalet. Personalen får motion, pulshöjande aktivitet, muskelträning, frisk luft, goda natur- och samhällsupplevelser.

Vidare möjliggör detta också att vi kan dela barngrupperna så att inte alla barn vistas på gården samtidigt. Vilket skapar en uppdelning som gör att bland annat ljudnivån blir lägre, hög ljudnivå kan bidra till en mer stressad situation.

Vi anser att denna satsning också möjliggör att vi kan visa/lära barnen att man kan transportera sig på ett hälsosamt och miljövänligt sätt. Om barnen får möjlighet att vistas i skog och mark menar vi att detta också är hälsofrämjande.

Tidplan för aktiviteten

Nyttjandet av cyklarna kommer att ske under vår, sommar och höst, så länge det är barmark, samt att vi med vinterdäck på dem kan nyttja dem även längre in på hösten/vintern.

Kostnad för aktiviteten, samt vad som äskas från KFs beviljade satsning för att kompensera dessa kostnader

8 cyklar x 26 000	208 000
Barnhjälm 48 x 500	24 000
Vuxenhjälm 8 x 800	6 400
Kostnad för inköp av cykellås/vajer 8 x 500	4 000
Vinterdäck 8 x 2000	16 000

Total summa	258 400
-------------	----------------

Cyklarna är tänkta att fördelas på fyra olika förskoleområden, två till vardera.

Plan för hur aktiviteten ska kunna fortsätta även efter att KFs beviljade satsning upphört

Cyklarna finns kvar på förskolan under lång tid och kommer därför att nyttjas under lång tid och av många barn och pedagoger. Långsiktig och hållbar investering.

Rektorerna i förskolan

2. Hållbara föräldrar

Syfte med aktiviteten

Familjens hus vill inleda ett samarbete med Öjebyns förskolor och därmed koppla ihop det med förskolans ansökan "hållbara barn" i kommuns förskolor. Vi valde Öjebyn för att det är ett socialt belastat område där vi har flest nyanlända i vår kommun. Vår del i samarbetet kommer att bestå av att vi håller riktade ABC (Alla barn i centrum)-föräldrautbildningar till föräldrar i Öjebyn.

Utifrån Martin Forsters bok "Fem gånger mer kärlek" som bygger på många olika forskningar om samspelet mellan barn och föräldrar menar han att dagens föräldrar är ofta pålästa men ändå kan känna sig osäkra. Martin har skrivit boken för att han vill förmedla praktiska erfarenheter som man har sett är gångbara utifrån forskning. Föräldrar uttrycker att de vill få mer kunskap, dela erfarenheter och få strategier på hur man kan bemöta sina egna barn. Utifrån detta är ABC-framtaget nationellt och bygger på Martin Forsters bok. ABC-föräldrautbildning är ett evidensbaserat föräldrastödsprogram som funnits i Piteå kommun under många år och finns fortfarande. De är ett generellt föräldrastödsprogram som har visat sig hjälpa många familjer till ett bättre fungerande föräldraskap.

Målsättning för aktiviteten.

Genom utbildningen ges föräldrar förutsättningar att öka sin föräldrakompetens, minska stress som ofta leder till irritation och ilska.

Den viktigaste skyddsfaktorn för att ett barn ska lyckas i livet är dess relation till sina föräldrar. Många kämpar i sin föräldraroll och tycker att det är svårt, man hamnar i onödiga konflikter, dåliga relationer, negativa spiraler och känner sig misslyckad.

Vi vill stärka föräldrarna att bli trygga i sitt föräldraskap, få tillgång till väl beprövade strategier som är hållbara långsiktigt. Vi vill öka förståelsen för att barnen behöver tålmodiga föräldrar som orkar stå kvar och behålla sitt lugn genom att stärka föräldraförmågan. Ge föräldrarna redskap att se sin egen del i samspelet med sitt barn, samt finna tid för egen återhämtning.

Vi vill nå alla föräldrar i Öjebyn därför kommer vi att försöka hitta olika arenor att mötas på.

Exempelvis digitala möten, fysiska möten, dagtid/kvällstid i närliggande lokaler.

Även försöka möta föräldrar med olika språklig bakgrund genom att förenkla materialet samt använda tolk. Vår erfarenhet är att många nyanlända föräldrar gärna vill delta i föräldrautbildning men hoppar av ganska fort, troligtvis på grund av att de inte förstår det svenska språket och därigenom inte ser fördelarna med att fortsätta att delta när man ändå inte förstår vad personer säger.

En viktig del för att vi ska nå ut är att all personal ute på förskolorna har en bra kännedom om materialet och en tidplan för att motivera föräldrarna till att delta. Målet är att vi ska möta personalen i förskolorna och informera och utbilda dem i ABC-föräldrautbildningens mål och upplägg, detta för att personalen ska kunna stötta och uppmuntra föräldrarna i vardagen och visa fördelarna för föräldrarna att delta i föräldrautbildningen.

En lämplig person inom Öjebyns förskoleområde utses för att kunna organisera och rekrytera deltagare till de planerade utbildningarna.

Vi ser ABC-föräldrautbildning som en tidig insats för att kunna lägga en bra grund till att barnet ska utvecklas positivt och känna sig lyckat. För att kunna förstå samhället i stort och kunna fungera som en god medborgare.

Efter avslutad utbildning har föräldrar möjlighet att få enskildt samtal med stöd för att fortsätta den påbörjade processen i familjen utifrån eget behov. Då har vi instruktörer skapat en god relation med föräldern och steget att be om hjälp är inte så stort.

Vår ansökan "Hållbara föräldrar" syftar till att skapa en röd tråd och knyta an till ansökan om "Hållbara barn". Hållbara föräldrar är en förutsättning för att vi ska ha hållbara barn.

Nuläge i verksamheten som aktiviteten ämnar knyta an till

Vi har i dagsläget redan ABC utbildning i kommunen. Vi har sett att det är svårt att nå ut till föräldrarna i områden utanför centrala Piteå därför såg vi möjligheten att möta föräldrar i Öjebymrådet och använda oss av lite nya samt erfarenhetsmässiga strategier för att nå föräldrarna genom ABC- utbildningen.

För att vi ska lyckas att nå ut på bästa möjliga sätt kommer vi som instruktörer behöva mer utbildning i digitala kunskaper.

Materialet ABC har varit omtyckt av både oss instruktörer samt av deltagare och har haft en märkbar positiv effekt i familjerna både på kort och lång sikt, därför behöver materialt köpas in så att både personal och föräldrar får möjlighet till materialet.

Vi hör signaler som kommer både från förskola/skola samt från föräldrarna själva, men även samhället i stort att vi har föräldrar som är vilsna och behöver föräldrastöd. Då anser vi att det är nödvändigt att pröva olika koncept. Vi vill börja i ett område för att sedan kunna gå ut i andra områden inom förskolan när vi har fått erfarenhet om vad som har varit positivt men även om vi behöver ändra på konceptet.

Ett bra kärleksfullt förhållningssätt till sina barn, skapar trygga ansvarsfulla vuxna. När en familj är i balans och när samspelet fungerar så skapas goda förutsättningar för att lyckas i livet.

Det som är viktigt att belysa är att ABC utbildningen grundar sig på barnkonventionens artiklar och barnsyn utifrån att alltid utgå från barnens bästa.

Koppling till eventuella kommunala mål

År 2020 är vi 43 00 medborgare, år 2030 46 000 medborgare

Piteå ska vara en attraktiv ort för näringsliv och företagande

Piteå präglas av en samhällsgemenskap med mångfald som grund

Tidplan för aktiviteten

Information till all personal under våren 2021

Skaffa kunskap/utbildning om digitala hjälpmedel under våren 2021

Förskolepersonalen börjar rekrytera föräldrar till utbildningarna i vår och beroende på hur det ser ut i samhället (Covid-19) starta en föräldrautbildning hösten 2021
Vårt mål är att hålla 2-4 utbildningar per termin under åren 2021-2022.

Kostnad för aktiviteten, samt vad som äskas från KF:s beviljade satsning för att kompensera dessa kostnader

Samordnare i Öjeby området	200 000
Material deltagare samt personal	15 000
Lokalhyra	10 000
Tolk (kan behövas i olika språk)	15 000
Övriga kostnader samt litteratur	30 000
Total summa för ansökan:	247 000

Plan för fortsatta aktiviteter

Vi ser en möjlighet att utöka vårt samarbete med riktade och generella insatser mot fler förskolor/rektorsområden efter projektets slut utifrån de erfarenheter som vi fått med oss av olika strategier från de olika genomförda utbildningarna.

Vi ser ett stort värde av ABC-utbildningarna. Föräldrastödet är en stor del av vårt uppdrag. På sikt önskar vi fler utbildade ABC-instruktörer.

Familjens hus

Louise Nilsson

Ulla-Karin Forssell

3. Hållbara barn – rörelse och återhämtning

Syfte med aktiviteten

Rörelse främjar bara inte den fysiska hälsan, utan ger också psykiskt välbefinnande, starkare självkänsla, positiv effekt på inlärning och mindre stress. Vikten av rörelse och återhämtning är delar som tillsammans ger en bra balans för en hållbar livsstil.

Aktiviteten syftar till att ge ett stöd för personalen att inspirera och uppmuntra barnen att vara fysiskt aktiva och ge dem förutsättningar till vanor för hälsa och välbefinnande både nu och i framtiden.

Målsättning för aktiviteten

Öka personalens kompetens inom ämnet, så att det kommer både barn och personal till godo. Skapa engagemang hos pedagogerna, vi vill ha vuxna som är aktiva och deltar i aktiviteterna tillsammans med barnen och är inspiratörer. Barn gör inte som vi säger utan de gör som vi gör.

Aktiviteten syftar också till att skapa en röd tråd och knyta an till ansökan om "Hållbara föräldrar". Hållbara föräldrar är en förutsättning för hållbara barn.

Nuläge i verksamheten som aktiviteten ämnar knyta an till

Utifrån att barnen idag har längre vistelsetider i förskolan, ser vi att vi behöver lära oss mer om balansen mellan rörelse och återhämtning för att främja en hållbar livsstil.

Idag utgår arbetet från styrdokument som förskolan omfattas av, samt Barnkonvention och utifrån målen i Skola för hållbar utveckling. Vi ser därför att aktiviteten har en naturlig koppling utifrån nuläget i våra verksamheter.

Koppling till eventuella kommunala mål

Kommunala mål:

År 2020 är vi 43 00 medborgare, år 2030 46 000 medborgare

Piteå ska vara en attraktiv ort för näringsliv och företagande

Piteå präglas av en samhällsgemenskap med mångfald som grund

Piteå kommuns förskolors mål:

Förskolan ska hålla en hög kvalitet i undervisningen och utbildningen för att skapa goda förutsättningar för ett livslångt lärande och att barnet kan delta aktivt i samhället.

Förskolan har ansvar att driva och arbeta med framtidsfrågor som bygger på vetenskap och beprövad erfarenhet i syfte att skapa en förskola där hållbar utveckling, mångfald och barnens bästa är i centrum.

Tidplan för aktiviteten

Planerad uppstart för aktiviteten är hösten 2021

Kostnad för aktiviteten, samt vad som äskas från KFs beviljade satsning för att kompensera dessa kostnader

Föreläsning och litteratur till all personal samt resurser till tjänst att leda pedagoger ute i verksamheten i arbetet med avslappning/återhämtning för förskolebarn

Total kostnad	300 000
---------------	---------

Plan för hur aktiviteten ska kunna fortsätta även efter att KFs beviljade satsning upphört

Kollegialt lärande på APT, en del av SKA arbetet, litteratureseminarium.

Kontinuerliga uppföljningar i Skola för hållbar utveckling.

Aktiviteten bygger på att ordinarie pedagoger deltar tillsammans med barnen, vilket gör att kompetensen byggs upp och att aktiviteterna kan fortsätta som en del av den ordinarie utbildning.

Rektorerna i förskolan

4. Dans och undervisning utomhus i förskolan

Syfte med aktiviteten

Kreativ utemiljö lockar till lärande. Pedagogernas förhållningssätt och val av plats är viktiga delar av undervisningen i förskolan. Undervisningen och utbildningen kan förläggas utomhus under stora delar av dagen. För att använda uterummet som en undervisningslokal gäller det att på samma sätt som med inomhuslokaler att ha en pedagogisk tanke på utformningen. De pedagogiska uterummen som barnet vistas i under utbildningen inbjuder till undervisning av olika slag.

Syftet med aktiviteten Undervisning och utbildning utomhus är att erbjuda pedagogerna verktyg för att kunna förlägga en större del av den planerade undervisningen utomhus.

Baserat på forskning och tidigare Skapande skola-projekt kan dans användas som ett hälsopromotivt redskap i förskolan/skolan då dansande elever i större utsträckning relaterar till egna emotionella upplevelser och redovisar ett ökat samspel mellan kropp, sinne och själ samt fler positiva skillnader i olika hälsodimensioner.

Syftet med aktiviteten Dans utomhus är dels att öka barns välbefinnande, dels att utveckla metoder för pedagogerna inom förskolan att göra dans utomhus till ett långsiktigt inslag i förskolans undervisning och utbildning.

Målsättning för aktiviteten

Målsättningarna är att:

Stärka friskfaktorerna och medvetandegöra ett hälsofrämjande perspektiv i förskolan.

- Hälsofrämjande perspektiv fokuserar på att stärka friskfaktorer som leder till hälsa som underlättar utveckling och lärande.
- Öka andelen undervisning och utbildning utomhus genom framtagande av metoder för planerad undervisning och utbildning utomhus

Nuläge i verksamheten som aktiviteten ämnar knyta an till

Piteå 400 år

Dans för alla

SKUA – Språkmedvetenhet utomhus.

Koppling till eventuella kommunala mål

År 2020 är vi 43 000 medborgare, år 2030 46 000 medborgare.

- Likvärdighet och god kvalitet i förskolan är en förutsättning för att familjer ska välja att flytta till Piteå.
- Piteå präglas av en samhällsgemenskap med mångfald som grund.
-
- Genom att kunna använda utemiljön på ett strukturerat sätt för undervisning och utbildning stärks barnets utveckling mot förskolans mål.

Tidplan för aktiviteten

År 2021 - Dans utomhus

År 2022 – Undervisning och utbildning utomhus.

Kostnad för aktiviteten, samt vad som äskas från KFs beviljade satsning för att kompensera dessa kostnader

2021 - Danslärare: Ca 150 000 kr. Dansläraren besöker två förskolor per vecka under 2021. Varje förskola får 3-4 tillfällen med dans.

2022 - Köp av tjänst från föreläsare, exempelvis Lotta Söderberg - Pedagogisk kvalitets utvecklare Friluftsförbundet och I Ur och Skur: Ca 100 000.

Total kostnad	250 000
---------------	---------

Plan för hur aktiviteten ska kunna fortsätta även efter att KFs beviljade satsning upphört

Aktiviteten bygger på att ordinarie pedagoger deltar tillsammans med barnen, vilket gör att kompetensen byggs upp och aktiviteterna kan fortsätta som en del av den ordinarie verksamheten.

Rektorerna i förskolan

5. Aktiva raster, åk 4-6 (Elevhälsan)

Bakgrund

Forskning visar att fysisk aktivitet bland barn och ungdomar är förknippad med flera fördelaktiga hälsoeffekter vad gäller exempelvis kroppsvikt, benmassa, blodtryck, psykisk välmående¹ och akademiska skolprestationer².

I dag är det få unga som lever upp till den medicinska expertisens rekommenderade nivåer av daglig fysisk aktivitet. Enligt Centrum för Idrottsforskning deltar cirka sex procent av de unga sällan eller aldrig i skolans undervisning i idrott och hälsa. De är stillasittande på rasterna, de tillhör sällan föreningsidrotten och de uppger sig även i övrigt ha en fysiskt inaktiv fritid. De största folkhälsovinsterna nås om det går att aktivera de som är minst fysiskt aktiva³. Under Coronapandemin har dessutom många fritidsaktiviteter inom idrotten pausats.

Undersökning visar att åldersgruppen 11–15 år är de som rör sig minst och att om man etablerar goda fysiska vanor i den åldern är det mer troligt att de håller i senare i livet. Det visar sig också enligt samma undersökning att elever med välutbildade föräldrar (med eftergymnasial utbildning) rör sig mer än de som har föräldrar med kortare utbildning.⁴

Folkhälsomyndigheten och Livsmedelsverket redovisar att det är möjligt att främja fysisk aktivitet på befolkningsnivå. Insatserna behöver då vara långsiktiga och riktas både till individer och till deras sociala och fysiska miljö. Skolan framhålls som en viktig aktör i ett sådant arbete⁵. Det är därför

¹ Janssen I, LeBlanc AG. Systematic review of the health benefits of physical activity and fitness in school-aged children and youth. International Journal of Behavioral Nutrition and Physical Activity. 2010;7(1):40.

² Fritz J. Physical Activity During Growth. Effects on Bone, Muscle, Fracture Risk and Academic Performance. Lund: Lunds University, Faculty of Medicine; 2017

³ De aktiva och de inaktiva, CIF; 2016,

⁴ Ibid.

⁵ S2016/03245/FS

angeläget att skolan tar vara på de möjligheter och tillfällen som finns under skoldagen för att engagera och aktivera alla barn till mer rörelse. I förlängningen kan det leda till en mer jämlik hälsa.

Deltagande i lekar och aktiviteter är hälsofrämjande och förebyggande både fysiskt och psykiskt. Ett fungerande och inkluderande socialt sammanhang skapar känsla av delaktighet och ökad möjlighet att utveckla goda sociala relationer vilket i sin tur innebär högre grad av trivsel och välmående hos den enskilda individen. Socialt exkluderande är en riskfaktor för flera negativa skolbeteenden och psykisk ohälsa. När elever får stöd att förstå socialt sammanhang och socialt samspel ökar förutsättningar till att vilja delta tillsammans med andra oavsett aktivitet. Genom att skapa stödstrukturer som bygger på tydlighet, tillgänglighet och begriplighet även utanför klassrumsmiljön ökar vi möjligheten för elever att känna delaktighet och trygghet vilket är ett arbete som är både hälsofrämjande och förebyggande. Det sociala samspelet är en viktig del av elevernas skolvardag. Socialt samspel pågår hela tiden, under lektioner, vid lek, på raster och i övergångar mellan olika aktiviteter.⁶

Runt om i Sverige pågår insatser och projekt kring att aktivera eleverna på raster och det finns mycket stödmaterial och många nätverk som delar med sig av sina erfarenheter. Skolverket har sammanställt material för inspiration och arbete i kollegiet kring ”Aktiva raster” som kan användas som utbildningsmaterial.⁷

Syfte med aktiviteten

Syftet är att utbilda fritidspedagoger och annan rastvaktspersonal på skolorna så att de kan organisera rastaktiviteter för att främja fysisk rörelse med alla dess fördelar, motverka utanförskap och kränkningar samt att främja att alla elever fostras i sunda levnadsvanor. Syftet är också att utrusta 4–6 skolor med rastbodnar för de som inte redan har sådana och att utrusta och komplettera samtliga rastbodnar med rastaktivitetsmaterial. Eleverna görs delaktiga i projektet genom att få vara delaktiga i beslut om material som ska köpas in. Äldre elever får även utforma och hålla i aktiviteter för yngre elever samt ta ansvar för utlåningsmaterial i rastboden.

Målsättning för aktiviteten

- a) Fysiska mätvärden ska bli bättre i deltagande skolor under 2021 och 2022 jämfört med 2020. Detta mäts genom Hälsoenkäten i åk 4.
- b) Färre kränkningsärenden ska inkomma till nämnden från de skolor som deltar under 2022 jämfört med 2021.
- c) Studieresultaten ska öka för deltagande skolor under 2021 och 2022 jämfört med 2020.

Nuläge i verksamheten som aktiviteten ämnar knyta an till

Kommunen har totalt 10 skolenheter med årskurs 4–6. Fyra av dem är rena 4–6 enheter; Pitholm, Solander, Porsnäs, Sjulnäs och på dessa skolor har personalen stor del av sin arbetstid som rastvärdar ofta mellan 80–100 minuter per vecka. De enheter som även har f-6-enheter har även fritidspedagoger som delar på rastvärdskapet; Bergsviken, Jävre, Norrby, Sjulsmark och Rosvik.

Hälften av skolenheterna har idag organiserade rastaktiviteter, två av dem har det under perioder, och samtliga som inte har det är intresserade att få igång det. Som en rektor uttrycker det:

---

⁶ Tillgängliga lärmiljöer och inkluderande arbetssätt? -en studie av en högstadieskolas undervisning; Jonsson & Rauner 2018.

⁷ <https://www.skolverket.se/skolutveckling/inspiration-och-stod-i-arbetet/stod-i-arbetet/mer-rorelse-i-skolan#h-Materialforinspirationocharbeteikollegiet>

”Vi har ett stort behov av rastaktiviteter och en rastbod vore fantastisk. Har tyvärr personal som går ganska kort just nu och ingen har ork. Har fruktansvärt mycket konflikter på raster så rastaktiviteter skulle verkligen bidra till mer lugn och ro. Även de elever som inte har det så lätt socialt av olika anledningar skulle kunna delta på ett annat sätt om rasterna var mer uppstyrda.”

Det finns redan bodar på 6 av enheterna som används som materialbodor medan det saknas på 4–5 av enheterna.

Koppling till eventuella kommunala mål

- Piteå ska vara Sveriges barnvänligaste kommun
- Barn och unga har en trygg och utvecklande uppväxt
- Piteå ska erbjuda goda förutsättningar för ett livslångt lärande
- Piteå ska vara tryggt och tillgängligt för alla

Tidplan för aktiviteten

Vårterminen 2021:

- projektledare utses
- upphandling av 4-5 rastbodor och utplacering av dessa
- Utbildning av personal på 4-6 skolorna påbörjas
- inköp av material till rastbodarna inleds

Höstterminen 2021:

- Inköp av material till rastbodor fortsätter
- Utbildning av personal på 4-6 skolorna fortsätter

Vårterminen 2022:

- Utbildning av personal fortsätter,
- Avstämningar sker mellan skolpersonal och processledare
- Ev. komplettering av material eller utbildning

Höstterminen 2022:

- Utvärdering av projektet genomförs

Kostnad för aktiviteten, samt vad som äskas från KFs beviljade satsning för att kompensera dessa kostnader

20% personalresurs som under tre terminer 2021 och 2022 (from mars 2021-juni 2022 för genomförande av utbildning och igångsättande av ”Aktiva raster.”

163.000:-

Kompetensutveckling av personalresurs (ur potten Kompetensutveckling)	100.000:-
Inköp och uppsättning av 5 rastbodas á ca 40.000:-	200.000:-
Inköp av material till rastbodas	100.000:-
Totalt äskade medel:	<u>563.000:-</u>

Plan för hur aktiviteten ska kunna fortsätta även efter att KFs beviljade satsning upphört

Efter att rastbodarna satts upp och utrustats samt personalen på respektive skola fått utbildning i ”Aktiva raster”, förväntas projektet kunna fortsätta inom skolornas befintliga ramar.

Avdelning Elevhälsan

*Peter Andersson
Avdelningschef*

6. Meningsfull och stimulerande rast- och uteverksamhet (Strömnäs skola)

Syfte

Vi vill att våra elever ska ha en meningsfull och stimulerande rast- och uteverksamhet. Vi har en aktiv skolgårdsgrupp som byggt upp stall, målat upp bland annat cykelvägar och bollplaner på asfalt och ställt i ordning en rastaktivitetsbod.

Målsättning:

Vi har som målsättning att alla våra elever ska kunna hitta aktiviteter som passar dem och som lockar till både lek, rörelse och glädje.

Nuläge:

Vi har en ny skola med relativt liten skolgård. De öppna ytorna består av asfalt och en gräsyta där gräset inte växer pga. dåligt underarbete. Några gånger har det gjorts försök att så nytt gräs men det har misslyckats och vi har lämnat in önskemål om konstgräsplan till Fastighetskontoret men ej fått det beviljat. Vi ser det här som en chans att äntligen kunna nyttja hela skolgården året runt. Stora delar av året behöver vi stänga av halva skolgården pga. lervälling eller isbana. Vi saknar lekmiljöer och en idrottsyta för tex fotboll och rörelselekar.

Därför önskar vi:

- att det **läggs konstgräs** på delar av ”gräsytan” för rörelselekar.
- en **lekstuga** där vi kan bygga lekmiljö runt.
- ett **utepingisbord**.
- **klätterställning** alt. Hinderbana.

Enligt Kommunfullmäktiges verksamhetsplan för åren 2021-2023 ska Piteå vara Sveriges barnvänligaste kommun. Vår skola och vårt fritidshem ska kunna erbjuda barnen och eleverna en trygg och utvecklande uppväxt och befolkningsmålet för vår kommun är satt till 46 000 invånare år 2030. Vi ser att en miljömässig fin och välutrustad skolgårdsmiljö bidrar till denna måluppfyllelse. Vidare är

utevistelse en viktig pusselbit för barn och ungas behov av fysisk aktivitet. Leken är dessutom ett bra tillfälle till social träning och konflikthantering. Vi tänker att våra förslag på ett positivt sätt bidrar till en hälsofrämjande miljö för Strömnäs barn och elever från 6 till 9 år. En ålder när vi lägger grunden för elevers trygghet och lärande.

Tidplan:

Sommaren 2021: lägga konstgräs,

Hösten 2021: Inköp av (alt. Strömbacka bygger) lekstuga samt klätterställning och pingisbord.

Sommaren och hösten 2021: Skolgårdgruppen planteringar och småbyggen.

Kostnad:

- Lägga konstgräs 100 000 – 150 000 kr
- Lekstuga 10 000-15 000 kr.
- Utepingisbord 10 000-15 000 kr.
- Klätterställning 100 000 kr.

Fortsättning:

Vi har själv tänkt ordna buskar, planteringslådor, utekök, mm. Vi i skolgårdgruppen har som ambition att ständigt förnya och förbättra utemiljön utifrån elevernas behov.

7. Attraktiva raster (Språkslussen)

Göra rasterna mer attraktiva genom att skapa nya aktiviteter som främjar att eleverna rör på sig. Förslaget innebär att göra inköp utifrån elevernas intressen

Syfte med aktiviteten

Att få alla elever att röra på sig. Att rasterna tillför en del i den totala utbildningen.

Att skapa aktiviteter utifrån elevernas intressen

Målsättning för aktiviteten

Att rasten ska bli en rolig, efterlängtd och skapa trygghet, samt att det ska bli en del av skoldagen.

Nuläge i verksamheten som aktiviteten ämnar knyta an till

Idag finns det väldigt lite material till rastaktiviteten.

Koppling till eventuella kommunala mål

Barn och unga har en trygg och utvecklande uppväxt.

Särskilda satsningar för likvärdighet och kvalitet.

Barn och unga använder inte alkohol eller andra droger.

Erbjuda goda förutsättningar för ett livslångt lärande

Tidplan för aktiviteten

Inköp

Kostnad för aktiviteten, samt vad som äskas från KFs beviljade satsning för att kompensera dessa kostnader

40 tkr (portabla basketkorgar, biljardbord, pingisbord, material utifrån säsong)

Plan för hur aktiviteten ska kunna fortsätta även efter att KFs beviljade satsning upphört

När materialet finns fortsätter aktiviteten.

8. Pedagogisk rastverksamhet (Backgårdsskolan och Sjulsmark skola)

Att bygga upp en pedagogisk rastverksamhet med rastpedagog.

Syfte med aktiviteten

Att få alla elever att röra på sig. Att rasterna tillför en del i den totala utbildningen.

Att rasterna är pedagogiskt planerade.

Att eleverna lär sig ta ansvar och är delaktiga i allt material och miljön.

Att skapa aktiviteter utifrån elevernas intressen

Målsättning för aktiviteten

Att rasten ska bli en rolig, efterlängtdad och skapa trygghet, samt att det ska bli en del av skoldagen.

Att ha en dokumenterad planering för rastaktiviteterna som följs upp och utvärderas.

Nuläge i verksamheten som aktiviteten ämnar knyta an till

Idag finns rastvärdar men ingen har det övergripande ansvaret för rastaktiviteterna.

Koppling till eventuella kommunala mål

Barn och unga har en trygg och utvecklande uppväxt.

Särskilda satsningar för likvärdighet och kvalitet.

Barn och unga använder inte alkohol eller andra droger.

Erbjuda goda förutsättningar för ett livslångt lärande

Tidplan för aktiviteten

Förberedelse under vårterminen ca. 4tim /vecka

Kostnad för aktiviteten, samt vad som äskas från KFs beviljade satsning för att kompensera dessa kostnader

200 tkr

Plan för hur aktiviteten ska kunna fortsätta även efter att KFs beviljade satsning upphört

När organisationen är klar kan arbetet fortsätta som en naturlig del i vardagen.

9. Attraktiva raster (Norrmalmskolan)

Syfte med aktiviteten

Främja det sociala samspelet bland eleverna samt öka intresset för fysiska aktiviteter och utevistelse.

Målsättning för aktiviteten

Att alla elever ska känna sig trygga och att kränkningarna ska minska

Att eleverna får ett ökat intresse för lek och rörelse

Att eleverna får mer energi till sitt skolarbete och mer ork till en stimulerande fritidsvistelse på eftermiddagen.

Nuläge i verksamheten som aktiviteten ämnar knyta an till

Vi upplever att utemiljön på Norrmalmskolan är begränsad till yta och att den inte är så tillfredsställande för eleverna samt att de inte har så mycket att göra under rasterna som i sin tur leder till konflikter. Ett arbete gällande rastboda och rastaktiviteter har påbörjats men vi är långt ifrån klara. Målsättningen är att rastbodan skall vara utrustad med årstidsvarierad utrustning som nyttjas genom ett utlåningssystem. På lågstadiet har vi startat upp denna verksamhet med den kräver vidare utveckling. Rastbodan är mycket populär och eleverna är delaktiga i såväl utbud, utformning och utlåning. Vi ser ett mindre svinn av trasiga leksaker och redskap. Det lilla vi har hunnit uppmärksamma är mer aktiva och glada elever samt färre konflikter. Rastbodan på mellanstadiet är under uppstart. Urustning och utveckling av rastaktiviteter är kostsam.

Koppling till eventuella kommunala mål

Riktade övergripande mål

- Barn och unga har en trygg och utvecklande uppväxt och använder inte alkohol eller droger
- Piteå ska erbjuda goda förutsättningar för ett livslångt lärande
- Pitebor i alla åldrar ska känna att det är meningsfullt att engagera sig och att de kan påverka kommunens utveckling

Tidplan för aktiviteten

Under vt och ht-2021. Ett långsiktigt arbete som årtidsanpassas och utvärderas terminsvis.

Kostnad för aktiviteten, samt vad som äskas från KFs beviljade satsning för att kompensera dessa kostnader

1 st stor schackplan med pjäser ca 7000:-

5 st kickbikes ca 1000:-/st

1 st högtalare för utomhusbruk (utedisco, dansstopp, karaoke) ca 6000:-

1 st utepingisbord ca 10000:-

10 st åkmadrasser ca 600:-/st

1 st basketkorg med stolpe ca 5000:-

5 st Mini trick cyklar ca 3000:-

Utbildningsmaterial ca 10000:-

Totalt: 64000:-

Plan för hur aktiviteten ska kunna fortsätta även efter att KFs beviljade satsning upphört

Om vi får ekonomiskt bidrag till material/saker för att bygga upp en välfungerande rastverksamhet så har vi en bra grund som vi sen kan bygga vidare på.

10. Attraktiva raster med social samvaro (Christinaskolan)

Syfte med aktiviteten

Främja och öka intresset för social samvaro genom olika aktiviteter bland eleverna, samt öka intresset för fysiska aktiviteter och även utevistelse.

Målsättning för aktiviteten

Att eleverna får ett ökat intresse att socialisera och vilja umgås med varandra.

Att alla elever ska känna sig trygga och att kränkningarna ska minska.

Att genom sociala och fysiska aktiviteter stimulera till en ökad motivation och koncentration i undervisningen

Att minska nedskräpning och förebygga skadegörelse dvs öka elevers förståelse och intresse att var rädd om sin skola.

Nuläge i verksamheten som aktiviteten ämnar knyta an till

Med anledning av att vi tagits ställning som en mobilfri skola, så kan vi nu tydligare se behovet av att träna sociala färdigheter genom samvaro och aktiviteter mellan elever. Vi har idag en naturlig samlingsplats i form av ett sk. Uppis där vi önskar utöka och förbättra vårt aktuella utbud av aktiviteter. Detta läsår har vi dessutom sett en ökad nedskräpning och en tendens till viss skadegörelse.

Vår förhoppning är att vi ska kunna minska och förebygga detta genom att eleverna har en större möjlighet till aktiv sysselsättning.

Vi önskar även skapa elevanpassade aktiviteter i vår utemiljö såväl höst som vårtermin. Vi önskar bevara och öka intresset att vara ute även på högstadiet.

Koppling till eventuella kommunala mål

- Barn och unga har en trygg och utvecklande uppväxt och använder inte alkohol eller droger.
- Piteå ska erbjuda goda förutsättningar för ett livslångt lärande.
- Pitebor i alla åldrar ska känna att det är meningsfullt att engagera sig och att de kan påverka kommunens utveckling.
- Piteå ska vara tryggt och tillgängligt för alla. I Piteå utgör kulturen en drivkraft för demokrati, tillväxt och samhällsutveckling

Tidplan för aktiviteten

Under vt och ht-2021. Ett långsiktigt arbete som årstidsanpassas och utvärderas terminsvis.

Kostnad för aktiviteten, samt vad som äskas från KFs beviljade satsning för att kompensera dessa kostnader:

Lista nedan efter elevernas egna önskemål:

1 st biljardbord inklusive bollar + köer ca 30.000:-

Airhockeybord ca. 10.000:-

3st schackspel ca 1200:-

5st fotbollar ca 1500:-

6st basketbollar ca 1800:-

Sällskapsspel (ca 5-6 st) ca 2500:-

2st Kubbspel ca 700:-

Crossfitställning (kan även nyttjas under

Totalt: 77.700:-

Plan för hur aktiviteten ska kunna fortsätta även efter att KFs beviljade satsning upphört

Genom ett ekonomiskt bidrag till material/saker så kan vi bygga upp ett bestånd där elever känts sig delaktig för att kunna fortsätta utveckla en välfungerande verksamhet i form av social samvaro och fysisk aktivitet

11. Fler socionomer i skolan (Pitholmsskolan)

Syfte:

Den övergripande syftet är att socionomer/socialpedagoger ska vara länken mellan hem och skola, skola och socialtjänst och andra aktörer såsom Barn- och ungdomspsykiatri, områdespolis och fältassistent. Mer specifikt så kan syftet beskrivas som att underlätta och skapa förutsättningar för elever att klara skolan trots hinder och svårigheter.

Målsättning:

Målsättningen är att skolan tidigare ska kunna sätta in insatser så elever som riskerar att på ett eller annat sätt riskerar hamna i utanförskap, inte gör det.

Vidare är målsättningen att lärare i större utsträckning ska kunna fokusera på sitt huvuduppdrag eftersom socionomen kan samordna och ansvara för de sociala kontakterna och åtgärderna.

Nuläge i verksamheten som aktiviteten ämnar knyta an till

Samhället har under de senaste fem till tio åren förändrats. Från att ha enstaka fall av hemmasittare, så är det nu mer en regel än undantag på samtliga skolor och redan i tidiga skolår ser vi problematiken. Lärare hinner inte och har inte kompetensen att arbeta med dessa frågor som ofta har sin bakgrund i psykisk ohälsa. När skolan upplever oro kopplas socialtjänsten in, men innan åtgärder blir vidtagna har problematiken ofta blivit så omfattande att eleven/-erna etablerat en frånvaroproblematik. I just dessa fall kan socionom/socialpedagog göra skillnad, att vid tidiga signaler om oro, inleda ett utredande arbete i syfte att få till stånd tidiga insatser, är nyckeln till att hjälpa elever som riskerar social utsatthet och utanförskap då de riskerar att inte klara skolan.

Koppling till eventuella kommunala mål

Piteå kommun har ett antal riktade övergripande mål som i stor utsträckning gynnas av att Piteås barn och unga klarar av sin skolgång. Skolan som skyddsfaktor är känd och en lyckad skolgång bidrar till ett samhälles välbefinnande. Lärares arbete har idag utökats succesivt till att i större utsträckning inbegripa socialt arbete då fler barn och unga uppvisar psykisk ohälsa, lärare har inte kompetens eller tid att jobba med dessa frågor, och på grund av det riskerar fler elever att inte nå skolans mål och även då riskera utanförskap. Om en satsning görs på fler socionomer i skolan bidrar det till att nedan kommunala mål nås.

- Barn och unga har en trygg och utvecklande uppväxt och använder inte alkohol eller droger
- Piteå har nolltolerans mot ungdomsarbetslöshet
- Piteå ska erbjuda goda förutsättningar för ett livslångt lärande
- Samhällsbyggnad ska utgå från social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet
- Piteå ska vara tryggt och tillgängligt för alla
- Minska tobaks- och alkoholanvändandet bland medborgarna. Ingen ska använda narkotika eller dopingpreparat.

Tidplan för aktiviteten

Att bygga upp en kompetens på skolorna med ett nätverk av socionomer/socialpedagoger i skolan måste vara en långsiktig plan som redan påbörjats. Tidplanen sätts därför till vt -21 och framåt.

Kostnad för aktiviteten, samt vad som äskas från KFs beviljade satsning för att kompensera dessa kostnader

Med en månadslön på 32 000 kr blir kostanden för en heltid ca 540 000 kr för motsvarande 100% tjänst.

Plan för hur aktiviteten ska kunna fortsätta även efter att KFs beviljade satsning upphört

Alternativet kan vara att nyttja statsbidrag för riktade insatser. En mer långsiktig ekonomisk kalkyl kan säkert göras där man ser vad kommunen behöver lägga för resurser om elev inte klarar sin skolgång.

12. Utbildning för elevhälsoteamet (Pitholmsskolan)

Syfte

Elevhälsoteamet är skolans stödjande struktur när det gäller allt arbete kring eleverna som inte innefattar undervisning. Det tvärprofessionella teamet ska få kompetenshöjning i att bygga strukturer med tonvikt på det *främjande och förebyggande arbetet*, mer än det åtgärdande. Elevhälsoteamet ska få teamkunskap i hbtq-frågor, psykisk ohälsa, samt hur teamet kan bidra till en främjande skolmiljö med fokus på dessa ämnen.

Vidare är syftet att skapa en gemensam grund i elevhälsoteamens arbete - skapa en likvärdighet i kommunen.

Målsättning

Utöka elevhälsoteamets främjande och förebyggande arbete.

Skapa en utökad förståelse för varandras kompetenser i teamet.

Skapa en grund i hur arbetet i kommunens team bör se ut för att bidra till en likvärdighet.

Nuläge i verksamheten som aktiviteten ämnar knyta an till

På varje skolenhet finns Elevhälsoteam eller tillgång till de olika kompetenserna som representeras i teamen. Teamets arbete samordnas i regel av rektor tillsammans med de olika kompetenserna. Arbetet som utförs bygger på likvärdiga behov, framförallt sett till stadierna. Även om behoven av insatser ser lika ut, så är både tillgång och arbetssätt olika. Det finns ett behov av att säkerställa att alla gör rätt saker vid rätt tillfälle, att åtgärder sätts in vid rätt tillfälle och utvärderas. Teamen besitter en stor kompetens med olika erfarenheter, alla skulle gynnas av att erfarenheter tillgängliggörs och att arbetet får en "minsta gemensamma nämnare". Exempelvis skulle den centrala elevhälsans kunna bistå med ett ramverk för hur teamen ska arbeta, och där kompetens saknas, bidra med erfarenheter eller sammankoppla kompetenser. Idag saknas en samsyn på hur arbetet ska/kan se ut och vid fortsatt "resa" i skolsystemet riskerar åtgärder bli insatta för sent.

Koppling till eventuella kommunala mål

Elevhälsoteamens arbete ska i grunden gynna samtliga mål nedan.

- Barn och unga har en trygg och utvecklande uppväxt och använder inte alkohol eller droger
- Piteå har nolltolerans mot ungdomsarbetslöshet
- Piteå ska erbjuda goda förutsättningar för ett livslångt lärande
- Samhällsbyggnad ska utgå från social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet
- Piteå ska vara tryggt och tillgängligt för alla
- Minska tobaks- och alkoholanvändandet bland medborgarna. Ingen ska använda narkotika eller dopingpreparat.

Tidplan för aktiviteten

Med start under vt-21 och för en tidsperiod om 3 år, bör samtliga skolor ha implementerat en struktur för hur arbetet med elevhälsan kan/bör/ska se ut.

Kostnad för aktiviteten, samt vad som äskas från KFs beviljade satsning för att kompensera dessa kostnader

Oklar. Mycket av kompetensen finns i förvaltningen, så kan det handla om vikariekostnader, tid för någon att ansvara för arbetet - gärna då med en central roll på elevhälsan om det inte finns personal på lokal nivå som kan samordna arbetet. Då handlar det om att definiera omfattningen på uppdraget och ersätta med resurser där.

Plan för hur aktiviteten ska kunna fortsätta även efter att KFs beviljade satsning upphört

Arbetet är självgående efter att struktur skapats så inge merkostnader efter genomförd satsning.

13. Utbildning för trygghetsteam (Pitholmsskolan)

Syfte

Skolans båda trygghetsteam ska få möjlighet att uppdatera kunskaperna om arbetet mot diskriminering och kränkande behandling. Kompetenshöjningen syfte är att bidra till skolans gemensamma förebyggande och främjande arbete, vilket bidrar till ökad måluppfyllelse.

Målsättning

Kompetenshöjning ska gynna ett mer enhetligt trygghetsarbete över stadiegränsen. Trygghetsteam är en viktig funktion när det gäller skolans måluppfyllelse, ur elevens helhetsperspektiv.

Koppling till eventuella kommunala mål

- Piteå präglas av en samhällsgemenskap med mångfald som grund
- Barn och unga har en trygg och utvecklande uppväxt och använder inte alkohol eller droger
- Piteå har nolltolerans mot ungdomsarbetslöshet
- Piteå ska erbjuda goda förutsättningar för ett livslångt lärande
- Piteå ska vara tryggt och tillgängligt för alla
- Minska tobaks- och alkoholanvändandet bland medborgarna. Ingen ska använda narkotika eller dopingpreparat.

Tidplan

En 3-årig utbildningsinsats skulle möjliggöra målen, och genomföras på hösten varje läsår, i samband med att de lokala planerna mot diskriminering och kränkande behandling revideras och upprättas.

Övrigt

Kommunalt finns önskemål om utbildning för alla trygghetsteam, för att säkerställa ett likvärdigt arbete över skolgränserna.

14. Organiserade rastaktiviteter - resurs (Pitholmsskolan)

Syfte

Skolan vill anordna styrda rastaktiviteter utomhus i åk 4-6 i syfte att öka inkludering, trivsel, fysisk aktivitet och känsla av samhörighet över klassgränserna.

Målsättning

Alla elever ska uppleva rasterna som lustfyllda och trygga. Rasternas innehåll ska komplettera och förstärka undervisningens sociala mål. Eleverna ska göras mer delaktiga i rastplanering och genomförande.

Nuläge i verksamheten som aktiviteten ämnar knyta an till

SKA-arbetet och trygghetsenkät visar att rasterna är en källa till oro för flera elever. Rastvärdar finns alltid ute, men räcker inte för att aktivera alla barn på ett meningsfullt sätt. Många behöver hjälp i lek och socialt samspel. Behovet av hjälp och stöd minskar när aktiviteten är organiserad. Lärarna på 4-6 skolorna använder mycket tid till att vara ute på rasterna, och får använda ytterligare tid till åtgärdande arbete om konflikter behöver redas ut.

Koppling till eventuella kommunala mål

- Barn och unga har en trygg och utvecklande uppväxt och använder inte alkohol eller droger

- Piteå ska erbjuda goda förutsättningar för ett livslångt lärande
- Pitebor i alla åldrar ska känna att det är meningsfullt att engagera sig och att de kan påverka kommunens utveckling
- Piteå ska vara tryggt och tillgängligt för alla

Tidplan för aktiviteten

En treårig försöksperiod där rasterna planeras, genomförs och utvärderas på samma sätt som övriga delar i utbildningen/verksamheten.

Kostnad för aktiviteten, samt vad som äskas från KFs beviljade satsning för att kompensera dessa kostnader

Utökning med ca 40% resurspedagog/socialpedagog/fritidspedagog på 4-6 som ansvarig. Med en månadslön på 30000 kr blir kostanden ca 144000 kr/år beräknat på 40% arbetstid.

Plan för hur aktiviteten ska kunna fortsätta även efter att KFs beviljade satsning upphört

Ett treårigt genomförande skulle ge möjlighet att utvärdera mående och resultat kopplat till organiserade rastaktiviteter. Vid gott utfall gör rektorerna avvägning vad i verksamheten som kan prioriteras utan beviljad satsning från KF, efter försöksperiod.

15. NPF-säkrad lärmiljö i klassrum (Pitholmsskolan)

Syfte:

Syftet är att undanröja hinder så att elever med NPF-diagnoser i större utsträckning/helt klarar av att vistas i klassrumsmiljön/lärandemiljön.

Vidare är syftet att höja kunskapsläget bland personal om hur vi ska/bör bemöta dessa elever och att utrusta klassrum rent materiellt med sådant som bidrar till att NPF-säkra verksamheter/lärandemiljöer/klassrum.

Målsättning:

Målsättningen är att alla/så många som möjligt ska klara av att vara i den ordinarie undervisningen/lärandemiljön. Att färre elever ska hamna i särskilt stöd och då mer specifikt; särskilda undervisningsgrupper/enskild undervisning.

Vidare är målsättningen att skapa fysiska lärandemiljöer som skapar möjlighet till inkludering.

Nuläge i verksamheten som aktiviteten ämnar knyta an till

Samhället har sett en stor ökning av barn och unga som diagnostiseras med någon typ av NPF-diagnos. Kraven på dessa individer är att klara av sin skolgång, som också kan vara drivande i frågeställningen av NPF. Med en ökad kunskap om hur dessa elever bäst klarar sin skolgång kunde fler kanske mötas och bemötas på ett sådant sätt att en diagnos blir ovidkommande. Idag saknar vi förmåga/möjlighet att möta alla elever som istället hamnar i särskilda undervisningsgrupper lokalt på skolan eller i de kommunalt övergripande. Dessa elever riskerar hamna utanför den ordinarie undervisningsgruppen de tillhör och på sås sätt även i ett socialt utanförskap. Vetenskap (Hattie) beskriver resultat av kamratpåverkan, isolering/främlingsskap, dessa delar påverkar elevers motivation åt endera hållet beroende på miljö. Vidare beskriver Hattie vilka avgörande faktorer skolan kan påverka exempelvis har studiero en påverkansgrad på 0,8 (max 1,2 och stor påverkan börjar vid 0,4), klassrumsklimat, ledarskap i klassrummet. Att inte etikettera elever har enligt Hattie en stor positiv påverkan 0,61.

Mot ovan given bakgrund framgår hur viktigt det är att tillgängliggöra den ordinarie klassrumsundervisningen och skapa lärmiljöer som i större utsträckning NPF-säkras.

Koppling till eventuella kommunala mål

Skolans som skyddsfaktor, att klara skolan och då framförallt grundskolan är viktigt för att utjämna socioekonomiska skillnader, det i sin tur bidrar till att kommunen i större utsträckning kan sträva efter att nå sina övergripande mål.

- Barn och unga har en trygg och utvecklande uppväxt och använder inte alkohol eller droger
- Piteå har nolltolerans mot ungdomsarbetslöshet
- Piteå ska erbjuda goda förutsättningar för ett livslångt lärande
- Piteå i alla åldrar ska känna att det är meningsfullt att engagera sig och att de kan påverka kommunens utveckling
- Service och bemötande utformas jämställt i kommunens alla verksamheter
- Samhällsbyggnad ska utgå från social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet
- Piteå ska vara tryggt och tillgängligt för alla

Tidplan för aktiviteten

Bör startas omgående genom att ge exempelvis specialpedagoger fortbildning eller möjlighet att forma lärandemiljöer som skapar inkludering och lärandemiljöer som stödjer elever i funktionsvariationer.

Kostnad för aktiviteten, samt vad som äskas från KFs beviljade satsning för att kompensera dessa kostnader

Oklar beroende på hur vi går vidare, via SPSM finns utbildningar, exempel på materialinköp som kan bidra till inkludering handlar om så enkla material som stressbollar, "fingerormar", skärmväggar etc.

Plan för hur aktiviteten ska kunna fortsätta även efter att KFs beviljade satsning upphört

Kunskapen som förvärfvas under insatsen blir "kostnadsfri" fortsättningsvis. De materiella inköpen kan kompletteras med befintlig budget.

16. Uteklassrum/samlingsplats (Pitholmsskolan)

Syfte:

Möjliggöra en pedagogisk utemiljö för undervisning i skolämnen och klassamlingar.

Målsättning:

Främja hälsa, välmående och kunskapsutveckling genom möjlighet till undervisning och samlingar utomhus i alla väder. Uteklassrummet ska kunna främja utökade kulturella inslag i undervisningen.

Nuläge i verksamheten som aktiviteten ämnar knyta an till

Undervisningen använder utemiljön i det dagliga arbetet, för att rörelse, frisk luft, variation i miljö, ska främja lärandet och hälsan. Skolskog och skolgård utgör då klassrum. Behovet av att kunna sitta ned och även arbeta teoretiskt med skolmaterial ute finns.

Koppling till eventuella kommunala mål

- Piteå ska erbjuda goda förutsättningar för ett livslångt lärande
- I Piteå utgör kulturen en drivkraft för demokrati, tillväxt och samhällsutveckling
- Minska tobaks- och alkoholanvändandet bland medborgarna. Ingen ska använda narkotika eller dopingpreparat.
- Piteå kommun och de kommunala bolagen ska arbeta aktivt för att vara en attraktiv och jämställd arbetsgivare samt skapa hälsofrämjande arbetsplatser

Tidplan för aktiviteten

Ingen specifik utöver inköp och installation. Sedan skulle den möjliggöra en ytterligare lärmiljö som kan tas i bruk omgående och för lång tid framöver.

Kostnad för aktiviteten, samt vad som äskas från KFs beviljade satsning för att kompensera dessa kostnader

Engångskostnad för installation, och sedan underhåll enligt övriga utemiljöer på skolgårdar.

Plan för hur aktiviteten ska kunna fortsätta även efter att KFs beviljade satsning upphört

Ett uteklassrum skulle användas flitigt och ofta av skolans lärare och elever under många år framöver.

17. Främja måendet genom ridning och arbete med djur (Tallbacka)

Syfte:

Syftet är att främja Tallbackaskolans elevers psykiska och fysiska hälsa genom ridning och arbete med djur. Se beskrivning under målsättning och nuläge.

Nuläge i verksamheten som aktiviteten ämnar knyta an till

I nuläget pågår ett samarbete där 1 elev/vecka ges möjlighet till ridning och arbete med djur tillsammans med en av lärarna på Tallbacka. Arbetet har varit mycket framgångsrikt och resultaten goda för de elever som kunnat erbjudas. Flertalet elever på Tallbackaskolan har erfarenheter av tidigare skolmisslyckande. För en del har det påverkat självkänsla, självförtroende och psykisk hälsa på ett negativt sätt. Eleverna har dokumenterat behov av särskilt stöd som främjar trygghet, självkänsla och erfarenheter av att lyckas och att öka sin självvärdering. Arbetet på Grans naturbruksskola har möjliggjort att eleverna fått hjälp att återta tro på att de klarar mer än de tror och att de vuxit i självkänsla och glädje med uppgiften.

Målsättning:

Att pågående samarbete med Grans naturbruksskola ska kunna utvidgas för att kunna erbjudas fler av Tallbackaskolans elever.

Koppling till eventuella kommunala mål

- Piteå präglas av en samhällsgemenskap med mångfald som grund
- Barn och unga har en trygg och utvecklande uppväxt och använder inte alkohol eller droger
- Piteå har nolltolerans mot ungdomsarbetslöshet
- Piteå ska erbjuda goda förutsättningar för ett livslångt lärande
- Pitebor i alla åldrar ska känna att det är meningsfullt att engagera sig och att de kan påverka kommunens utveckling
- Service och bemötande utformas jämställt i kommunens alla verksamheter
- Piteå ska vara tryggt och tillgängligt för alla
- Minska tobaks- och alkoholanvändandet bland medborgarna. Ingen ska använda narkotika eller dopingpreparat.

Tidplan för aktiviteten

Samarbetet bör utökas under en prövotid under ett läsår från ht-21, för att utvärderas och komma alla elever till gagn.

Kostnad för aktiviteten, samt vad som äskas från KFs beviljade satsning för att kompensera dessa kostnader

Satsningen kräver en extra lärare på Tallbackaskolan under 1 dag/vecka. Räknat på en månadslön på 35000 kr innebär det en kostnad på 84000 kr/år.

18. NPF-säkrad lärmiljö (Tallbacka)

Gäller hela lärmiljön, ej enbart klassrummen. Flertalet elever på Tallbacka har funktionsnedsättningar som påverkar koncentration, uppmärksamhet, uthållighet och förmåga att sälla intryck. Lärmiljön på Tallbackaskolan behöver anpassas till elevernas behov.

19. Utbildning kring elevers sömnvanor (Hortlax skola)

Vi i personalen och Elevhälsotemat på Hortlax skola har reflekterat mycket på hur man ska komma åt sömnbristen som finns hos våra ungdomar. Det skulle innebära en utbildningsinsats för skolsköterskor/kurator så att de kan göra en riktad satsning för både våra högstadieelever och deras vårdnadshavare/föräldrar gällande sömn. Vår tanke är att i första hand kunna hålla i information och utbildning för Elevhälsans personal. Kanske det finns färdigt kurskoncept som de kan gå? Alternativt skapa eget? Man kan naturligtvis tycka att detta är ett föräldraansvar eller att socialtjänsten ska sköta en sådan insats men jag (rektor) är rätt övertygad om att detta skulle kunna få positiv, omedelbar effekt och vara väl investerade medel. Dessutom skulle vi kunna finansiera det själva efter att eventuella beviljade medel är slut eftersom vi då redan skulle ha kompetensen hos personalen i verksamheterna.

20. Rusta upp skolgårdarna (Bergsvikens skola)

Syfte med aktiviteten

Erbjuda fler aktiviteter till eleverna under raster och på fritidstid.

Målsättning för aktiviteten

Få en skolgård som är attraktiv för alla elever. Alla ska känna att de har något att sysselsätta sig med under rasten för att främja både fysisk och psykisk hälsa.

Nuläge i verksamheten som aktiviteten ämnar knyta an till

Efterfrågan från eleverna att förändra och förbättra skolgården utifrån deras intressen och önskemål. Svårigheter i och med att det saknas ekonomiska resurser att göra investeringar.

Koppling till eventuella kommunala mål

Prioriterade mål

- Piteå präglas av en samhällsgemenskap med mångfald som grund

Riktade övergripande mål

- Barn och unga har en trygg och utvecklande uppväxt och använder inte alkohol eller droger
- Piteå ska erbjuda goda förutsättningar för ett livslångt lärande
- Pitebor i alla åldrar ska känna att det är meningsfullt att engagera sig och att de kan påverka kommunens utveckling
- Piteå ska vara tryggt och tillgängligt för alla

Tidplan för aktiviteten

Att under 2021 och 2022 tillsammans med skolornas elevråd och utifrån önskemål från eleverna förbättra miljön på skolgården.

Kostnad

Kostnad för aktiviteten, samt vad som äskas från KFs beviljade satsning för att kompensera dessa kostnader

Svårt att uppskatta en exakt kostnad utan det är utifrån de önskemåleleverna lämnar in. Här kan eleverna drömma stort och få en påse pengar att förhålla sig till.

Plan för hur aktiviteten ska kunna fortsätta även efter att KFs beviljade satsning upphört

De satsningar man gör på investeringar håller under en lång tid.

21. Utbildning kring elevers nätanvändning (Bergsvikens skola)

Syfte med aktiviteten

Stärka pedagogernas kompetens kring elevers nätanvändning och hur de kan arbeta förebyggande. Att pedagogerna blir uppdaterade om vad eleverna gör och vad som händer på nätet.

Målsättning för aktiviteten

Att få pedagoger som är trygga i det främjande och förebyggande arbetet med elevers användning av nätet och sociala medier.

Nuläge i verksamheten som aktiviteten ämnar knyta an till

Vi ser på mellanstadiet en ökning av kränkningar och konflikter som startar på nätet, som eleverna sen tar med sig in i skolan. Pedagogerna upplever inte att de har de kunskaper som krävs för att kunna jobba främjande och förebyggande inom detta.

Koppling till eventuella kommunala mål

Prioriterade mål

- Piteå präglas av en samhällsgemenskap med mångfald som grund

Riktade övergripande mål

- Barn och unga har en trygg och utvecklande uppväxt och använder inte alkohol eller droger
- Piteå ska erbjuda goda förutsättningar för ett livslångt lärande
- Pitebor i alla åldrar ska känna att det är meningsfullt att engagera sig och att de kan påverka kommunens utveckling
- Piteå ska vara tryggt och tillgängligt för alla
- I Piteå utgör kulturen en drivkraft för demokrati, tillväxt och samhällsutveckling
- Minska tobaks- och alkoholanvändandet bland medborgarna. Ingen ska använda narkotika eller dopingpreparat.

Tidplan för aktiviteten

Fortbildning av personal under våren 2021 och 2022. Rektorer ser till att personalen får befästa sin kunskap tillsammans och sen kunna arbeta med eleverna.

Kostnad

Kostnad för aktiviteten, samt vad som äskas från KFs beviljade satsning för att kompensera dessa kostnader

Föreläsare ca 50 000 kr (kolla upp ngn). lokal? Fika?

Plan för hur aktiviteten ska kunna fortsätta även efter att KFs beviljade satsning upphört

Utse någon med ett övergripande ansvar för dessa frågor som fortbildar löpande utifrån aktuella områden inom nätanvändning.

22. Stimulans till rörelse – OCR-hindersbana (Strömbackaskolan)

Ansökan om riktade medel till Hälsofrämjande skola - Anläggande av en OCR-hinderbana på Strömbackaområdet.

Syfte med aktiviteten

Öka motivationen till rörelse under raster och håltimmar för eleverna, samt att ge nya verktyg till idrotten att utmana och stimulera eleverna och därmed höja kvaliteten i utbildningen.

Målsättning för aktiviteten

Att väcka intresse för nya motionsformer både i skolan och på fritiden.

Öka elevernas rörelse och bidra till en bättre hälsa.

Nuläge i verksamheten som aktiviteten ämnar knyta an till

Att göra skolgården eller närområdet mer attraktivt med utrustning som ökar motivationen för rörelse under skoldagen. Aktiviteten kan kopplas till kurser inom Idrott och hälsa.

Anläggningen skulle också kunna nyttjas av ungdomar på fritiden samt av närbelägna grundskolor.

Koppling till eventuella kommunala mål

- a. Piteå kommun - Barn och unga har en trygg och utvecklande uppväxt

Andra mål

- b. Forskning visar entydigt att det finns ett starkt dubbelriktat samband mellan studieresultat och hälsa. Goda resultat leder till bättre hälsa samtidigt som god hälsa

ger bättre förutsättningar att nå kunskapsmålen.(Skolverket – *Hälsa för lärande, lärande för hälsa*. 2019)

- c. Barnkonventionen - Artikel 6: Varje barn har rätt att överleva, leva och utvecklas fysiskt, psykiskt, andligt, moraliskt och socialt.
- d. Elevhälsan ska enligt skollagen vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevhälsan har till ändamål att följa elevernas utveckling, bevara och förbättra deras själsliga och kroppsliga hälsa samt verka för sunda levnadsvanor.
- e. Skollagen kap1 4§ - Utbildningen syftar också till att i samarbete med hemmen främja barns och elevers allsidiga personliga utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvarsställande individer och medborgare.

Tidplan för aktiviteten

Planering under våren, verkställande under hösten (Tidplanen är beroende på var det i så fall ska placeras och hur snabbt sådana beslut kan fattas)

Kostnad

Kostnad för aktiviteten, samt vad som äskas från KFs beviljade satsning för att kompensera dessa kostnader.

750 000 kronor inklusive markarbete, installation och besiktning. (Se kostnads kalkyl nedan)

Plan för hur aktiviteten ska kunna fortsätta även efter att KFs beviljade satsning upphört.

Underhåll och besiktning ansvarar Strömbäckaskolan för men helst i ett samägt ansvar med Kultur- och fritid, speciellt om banan skulle anläggas på Strömbackastrand och göras tillgänglig för allmänheten.

Beskrivning

OCR (Obstacle course racing) är en sport som fler och fler tävlar i runt om i världen.

Det vore fantastiskt om vi i Piteå och på Strömbacka, som enda kommun i Norra Sverige, skulle ha en mer utmanade hinderbana el hinderbaneområde centralt och nära Strömbäckaskolan så att vi kan utnyttja den till idrottslektionerna och som rastaktivitet i syfte att främja hälsa. Det finns hinderbanor på olika ställen i Norrbotten (även i Piteå kommun) med trähinder som absolut är roliga, men det som här föreslås skulle definitivt vara något nytt. Den skulle bl.a. kunna ha riggat med roliga utmaningar som tex. snurrande hjul, ringar, rep och mycket annat. Den skulle verkligen stimulera många till rörelse, barn som vuxen, nybörjare som elit.

Titta gärna på följande länk för att få en bild av vad vi tänker på:

[Hinderbeskrivningar - Kvibergs Park - Göteborgs Stad \(goteborg.se\)](https://www.goteborg.se/om-goteborg/utmaning/hinderbeskrivningar-kvibergs-park-goteborgs-stad)

Förslag på plats:

Strömbackastrand

- området/grönytan mellan återvinningsstationen och första fotbollsplanen
- på första fotbollsplanen (men då skulle det ju innebära att en fotbollsplan försvinner, fördelen är dock att det största markarbetet redan är gjort)

Strömlidaspåret

- Sätta hinder och riggat längs efter/bredvid spåret

Strömbackaområdet

- Om man skulle föredra en mindre anläggning, så skulle den kunna rymmas på Strömbackas ytor. Fördelen är att det blir nära som rastaktivitet, nackdelen är att det blir färre som kan nyttja den, såväl andra meborgare i Piteå, som grundskolor i närområdet.

Förslag på hinder från Rampagese.se

Stor rigg (en blandning av monkeybar rigg och swing rigg):	155 000 kr	
Wall or crawl:		39 500 kr
Dip walk:	20 500 kr	
Irish table:	23 000 kr	
Down under:	44 000 kr	
Net wall:	41 000 kr	
Balance walk:	28 000 kr	
Stairway to heaven:	46 000 kr	
Ramp:	79 500 kr	
Totalt:	476 500 kr	

Om kostnaden är för stor så kan man ta bort el. byta några hinder.

Ev. fler hinder om pengar finns el. ev. påbyggnad senare:

Dragons back:	74 500 kr
Ninja steps:	43 000 kr
Over / Under:	34 000 kr
Incline wall:	47 000 kr

Möjliga leverantörer

Rampage är ett företag. De kan fixa allt från projektering till slutbesiktning om man är intresserad av det.

[Klicka här](#) för att få tillgång till bilder och prislista.

En annan firma som också levererar liknande hinder heter Cross Rig. <https://www.crossrig.se/>

Markarbete:

För att bedöma kostnad för markarbete har vi varit i kontakt med Göteborgs stad och Upplands Väsby som anlagt den här typen av OCR-banor. Avgörande för kostnaden är markens beskaffenhet. I Upplands Väsby, där man anlagt banan längs befintliga spår har kostnaden för markarbete, installation och slutbesiktning utgjort 40% av kostnaden för utrustningen. De markförhållanden som föreslås i denna ansökan, är av samma karaktär som i Upplands Väsby. Kostnaden för markarbete och installation skulle i så fall uppgå till ca 200 000 kronor.

I Göteborg anlades OCR-parken i ett skogsområde som fick huggas ned, och där blev kostnaderna för markarbetet betydligt dyrare. Där utgjorde markarbeten och installation ca 75% av den totala kostnaden. Men den typen av mark är inte aktuell i detta läge.

Samfinansiering:

Det vore önskvärt att få en samfinansiering med Kultur Park- och Fritid, eftersom banan också ska kunna fungera för Piteås medborgare, för Piteås ungdomar på deras fritid. Skötsel och fortsatta besiktningar skulle då kunna göras gemensamt, precis som med annan fritidsutrustning som vi förvaltar tillsammans.

Kontaktperson vid frågor:

Kajsa Askenryd (Idrottslärare Strömbacka)
kajsa.askenryd@pitea.se, 070-6563909

23. Hälsofrämjande skola - Forskningscirklar (samtliga verksamheter)

Inledning

Internationell forskning, nationella och länsövergripande myndighetsrapporter visar en samstämmig bild av problem och utmaningar som gäller barn och ungas hälsa och lärande. Elevers fysiska och psykiska hälsa har under de senaste decennierna försämrats och sjunkande kunskapsresultat kan också noteras. Det ömsesidiga förhållandet mellan hälsa och lärande finns också belagt i forskning. Elevers hälsa eller ohälsa kommer alltså att påverka möjligheterna att erövra nya kunskaper. Detta samband mellan hälsa och skolresultat framhålls också i skollagen, som betonar att förebyggande och hälsofrämjande insatser stödjer elevers utveckling mot skolans mål.

Ett hälsofrämjande arbete fokuserar på att förstärka de positiva aspekter av hälsa och välbefinnande som redan finns. Det hälsofrämjande arbetet riktar sig till *alla* elever. Det skiljer sig mot det åtgärdande och förebyggande arbetet, som fokuserar på att bota, åtgärda eller förhindra sjukdom.

En rad hälsofrämjande initiativ har genomförts i skolor världen över. Slutsatserna är att väl genomförda satsningar har bidragit till elevers ökade trivsel och skolnärvaro, förbättrad psykisk hälsa och ökad måluppfyllelse.

FoU-miljö om hälsofrämjande arbete, första steg: forskningscirkel

På central nivå vid Utbildningsförvaltningen har det initierats ett samarbete med forskare vid Institutionen för hälsa, lärande och teknik, Luleå tekniska universitet (Ulrika Bergmark, samverkansforskare vid Piteå kommun och biträdande professor i pedagogik och Catrine Kostenius, professor i hälsovetenskap). I ett långsiktigt perspektiv syftar samarbetet till att skapa en forsknings- och utvecklingsmiljö för att främja hälsa och lärande i Piteå kommuns förskolor och skolor. Navet i den planerade FoU-miljön kommer att centrera kring aktionsforskning, som har som mål att utveckla verksamheten, men även att beforska de processer som sker. Valet att använda aktionsforskning utgår från förvaltningens pågående arbete med aktionsforskningsprojekt som leds av vetenskaplig ledare Kristina Hansson och samverkansforskare vid Piteå kommun och LTU, Ulrika Bergmark. Dessa projekt har visat sig vara framgångsrika för att bedriva FoU-arbete som gynnar såväl lärares professionella utveckling som barns och elevers lärande inom olika områden. I ett första steg görs nu en ansökan om att starta en forskningscirkel med lärare, rektorer och personal från elevhälsan, som har visat ett intresse för hälsofrämjande arbete och vill fördjupa sina kunskaper inom detta område.

Vad är en forskningscirkel och hur genomförs den?

En forskningscirkel innebär en metod för utveckling av verksamheter som bygger på kollegialt lärande. Syftet är att skapa kunskap kring ett valt ämnesområde som berör yrkespraktiken. En forskningscirkel möjliggör en dialog mellan forskare och yrkesverksamma, vilket ger ett erfarenhetsutbyte om både forskning och utvecklingsarbete. I forskningscirkeln bearbetas forskning och beprövad erfarenhet via läsning och reflektion över litteratur. Det ingår också ett mindre utvecklingsprojekt som genomförs i

verksamheten. Dessa data analyseras sedan tillsammans i forskningscirkeln. Det resultat som genereras i forskningscirkeln används i skolans utvecklingsarbete och/eller i forskning.

En forskningscirkel genomförs i mindre grupper, ca 5-8 deltagare och en cirkelledare (forskarutbildad, ev. utbildad på avancerad nivå). Gruppen träffas regelbundet.

Syfte med aktiviteten

Syftet med aktiviteten forskningscirkel är att genom litteraturstudier och mindre utvecklingsprojekt i verksamheten, skapa en gemensam förståelse för vad hälsofrämjande arbete i skolan innebär med koppling till elevers lärande och motivation. Syftet är också att utifrån den gemensamma förståelsen om hälsofrämjande arbete, som genereras i forskningscirkeln, formulera en verksamhetsidé om hur det främjande arbetet kan genomföras framgent i Piteå kommuns förskolor och skolor, för att förstärka elevers och barns hälsa och lärande.

Målsättning för aktiviteten

Målsättning för aktiviteten är att lärare, rektorer och personal från elevhälsan efter genomgången forskningscirkel har fördjupat sina kunskaper kring hälsofrämjande arbete i skolan. Forskningscirkeln fokuserar på fördjupning inom följande områden: främjande perspektiv, hälsa och lärande, uppskattande förhållningssätt samt aktionsforskning och skolutveckling. Målsättningen är också att personalen har tillgodogjort sig kunskaper om hur ett mindre utvecklingsarbete kan genomföras i praktiken, med inspiration av metoder inom aktionsforskning. Ett sådant arbete kan exempelvis innebära att deltagarna i forskningscirkeln dokumenterar ett nuläge vad gäller kollegors syn på vad hälsofrämjande arbete innebär eller att elever får beskriva situationer i skolan som får dem att må bra och lära sig mycket.

Nuläge i verksamheten som aktiviteten ämnar knyta an till

I utbildningsförvaltningens senaste kvalitetsrapport under temat *Barn och Unga – vår framtid* (som presenterades för nämnden i april 2020) kunde vi notera att andelen flickor i Piteå som mår bra eller mycket bra är lägre än den genomsnittliga andelen i länet. Detta gällde såväl flickorna i åk 4, åk 7 som i gymnasiet år 1. Kvalitetsrapporten visade även att andelen flickor i åk 7 och gymnasiet år 1 som är stressade över skolarbetet ökat markant på såväl kommun- som länsnivå sedan 2011. Samma trend syns även i riket.⁸

Koppling till kommunala mål

I kommunens *Verksamhetsplan och budget för åren 2021-2023* finns sammanlagt 15 övergripande mål som verksamheterna skall arbeta för att uppnå. Projektet Hälsofrämjande skola knyter an till tre av dessa mål⁹:

- Piteå ska vara Sveriges barnvänligaste kommun
- Barn och unga har en trygg och utvecklande uppväxt
- Barn och unga använder inte alkohol eller andra droger

Tidplan för aktiviteten

Tanken är att totalt två forskningscirkel hålls kring ämnet Hälsofrämjande skola för att nå fler deltagare. Den ena cirkeln hålls under 2021 och den andra 2022. Deltagare till forskningscirkelarna kommer att rekryteras genom riktade inbjudningar till lärare, rektorer och personal från elevhälsan som visat intresse för hälsofrämjande arbete. Det kommer max att vara åtta deltagare i forskningscirkeln. Ulrika Bergmark och Catrine Kostenius kommer att fungera som cirkelledare. Vi planerar att hålla sex träffar, à 2 timmar, under 2021 och ytterligare sex under 2022. Datum för träffarna bestäms i samråd med deltagarna.

⁸ Kvalitetsrapport Barn och Unga – vår framtid, läsåret 2018-2019, BUN 2020-04-03 §33 , sid. 4f.

⁹ *Verksamhetsplan 2021-2023, Årsbudget 2021*, Kommunfullmäktige 2020-11-30 § 250, sid. 7f.

Tidsplan för första forskningscirkeln

- **Februari/Mars.**

Inbjudan om deltagande i forskningscirkeln. Planering av uppstarten av forskningscirkeln.

- **April. Träff 1**

Presentation av upplägget för forskningscirkeln: litteraturläsning, reflektion och genomförande av ett mindre utvecklingsarbete.

Vad är hälsofrämjande arbete? Catrine presenterar exempel från FoU-arbetet som är gjort inom *Hälsoskolan* som drivs av Norrbottens Kommuner och Region Norrbotten.

Vad är aktionsforskning? Ulrika presenterar hur lärare och rektorer har arbetat med aktionsforskning i Piteå kommun.

- **Maj. Träff 2**

Samtal kring litteratur med koppling till deltagarnas erfarenheter av främjande arbete. Vi läser valda delar av Hjørne, E. & Roger Säljö (red.) (2021) *Elevhälsa och hälsofrämjande skolutveckling i teori och praktik*. Malmö: Gleerups förlag.

- **Juni. Träff 3**

Samtal kring litteratur med koppling till deltagarnas erfarenheter av främjande arbete. Vi läser valda delar av Bergmark, U. & Kostenius, C. (2011). *Uppskattande förhållningssätt – lärande, etik och hälsa*. Lund: Studentlitteratur.

Samtal kring valda delar av Björndahl, C. (2018). *Det värderande ögat: observation, utvärdering och utveckling i undervisning och handledning*. Stockholm: Liber.

Planering av det mindre utvecklingsarbetet som ska genomföras i verksamheten.

- **September. Träff 4**

Inför genomförandet av det mindre utvecklingsarbetet. Vad ska man tänka på?

Samtal kring valda delar av Björndahl, C. (2018). *Det värderande ögat: observation, utvärdering och utveckling i undervisning och handledning*. Stockholm: Liber.

- **Oktober. Träff 5**

Gemensam analys och reflektion över de utvecklingsarbeten som är gjorda.

- **November. Träff 6**

Formulering av verksamhetsidé om hur det främjande arbetet kan genomföras i Piteå kommuns förskolor och skolor, för att förstärka elevers och barns hälsa och lärande.

Till en början kommer träffarna att ske via Teams, pga. restriktioner med anledning av Covid-19. Om restriktionerna förändras kommer vi att vid den senare delen av aktiviteten kunna erbjuda fysiska träffar i Piteå.

Kostnad, samt vad som äskas från KFs beviljade satsning för att kompensera dessa kostnader

	Kostnad per forskningscirkel	Total kostnad
Kostnader för litteratur (3 böcker) 1000 kr/deltagare	8 000	16 000
Kostnader för träffar Lokalkostnad, fika m.m. 6 träffar à 1000 kr	6 000	12 000
Tid för åtta deltagare 6 träffar à 2 h= 12 h/person Förberedelse: 20 h/person	90 000	180 000
Tid för 2 forskare 6 träffar à 2 h= 12 h/person Förberedelse och dokumentation: 25 h/person	75 000	150 000
Kostnad som söks	179 000	358 000

Plan för hur aktiviteten ska kunna fortsätta även efter att KFs beviljade satsning upphört

Forskningscirkeln är det första steget mot att förverkliga en idé om att skapa en FoU-miljö om hälsofrämjande arbete vid Piteå kommun, som ska främja barns och elevers hälsa och lärande i förskolor och skolor. Forskningscirkeln avser att lägga grunden för FoU-miljön genom att forskare, lärare, rektorer och personal från elevhälsan skapar en gemensam förståelse för vad hälsofrämjande arbete innebär och hur det kan genomsyra verksamheten i förskolor och skolor. För att förverkliga FoU-miljön avser vi att förankra frågan i Piteå utbildningsvetenskapliga råd och synliggöra arbetet på webben. Tanken är att utifrån dessa gemensamma utgångspunkter och den formulerade verksamhetsidén som har gjorts i forskningscirkeln, skriva ansökningar om medel för att bedriva praktiska forskning- och utvecklingsprojekt tillsammans. Tänkbara finansiärer är Skolforskningsinstitutet, Riksbankens Jubileumsfond, Forte, Vetenskapsrådet, Sparbanken Nords framtidsbank, och Region Norrbotten. Arbetet avser också att utmynna i gemensamma publikationer i Utbildningsförvaltningens egen rapportserie *Forskning och Utveckling i skolan* och seminarier i Utbildningsförvaltningens seminarier *MULF-talk*.

Kristina Hansson, kristina.hansson@pitea.se, 0911-69 62 27

Ulrika Bergmark, ulrika.bergmark@pitea.se, 0911-69 72 98